נחוכלין. מקוס: הכי קאמר לימו לרך ולא קורס לו'. ומסי כלוס דקאמר מהכך מוספת דמוספי בית שמאי ורבי אליעזר מדבית הלל מקי: **ומפה.** יסה פחות רוחבו מארבע אמות ויסה לריך תיקון: **עד מרובעה.** טפחים לפילו לימו רחב ולא מלא מפה או ממפה או מרובעה טפחים לריך לחי אבל בפחות מארבעה לימו לריך כלום: **בפסי חצר.** וקפה דגבי מבוי נקט לשון לחי וגבי חלר נקט לשון פס נכוולה שמעמת לף על גב דשניהס משמו:

ורב נחמן אמר הלכה בר' אליעזר **בפסי חצר.** ומה ללא קאמר הלכה כרבי בפסי חלר דהא קבר כרבי אליעזר דקאמרינן ומודים חכמים דיינו רבי לר' אליעזר והוה ניחא דלחייו ליירי בחלר שלא [ללא] ד) דניחא ליה למנקט ר' אליעזר שמזכר במשנתנו ולריך לומר דרבי ורבנן בחלר מרובעת פליגי דלרבנן סגי להו בפס משהו ולרבי לריך שני פסין של שני משהויין דלי בעלמה יתר על רחבה פליגי קשיל דרב נחמן מדרב נחמן דהכא פסיק כרבי ונסוף שמעתא קאמר רב נחמן נקיטינן דחלר שלרכה יתר על רחבה ניחלת בלחי משהו שלא ולחי במרובע פליגי ולריך שני פסין של שני משהויין או בפס אחד של מרובעת כדלאמר רב נחמן בסוף שמעתא דחלר מרובעת ניחלת בפס מרובעת ולא בפילוש הקונטרס שפירש בסמוך מרוח אחת דד' משתי רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן דהוי כרבנן דלרבנן סגי בפס אחד ומשהו כדפירישנו שלא כרבי אחי דהכי הילכתא: **ורבי תימא בדופן שבעה דבארבעה הוי רוב דופן.** והשתא מי נקט מרובעה לא הוי משמיענו חדוש יותר מבדוב דופן דלדרבה השתא דנקט בדוב דופן הוי רבותא טפי דלאו"ג שלא הוי מרובעה סגי הואיל ואיכא רוב דופן למה לי מרובעה פירוש למה לטעיה להלריך מרובעה כשלשה ומשהו סגי דהשתא שלא הוי לריך לפילו רוב דופן כיון שנתמעטו החוין מהרובעה ויש ספריס דגרסי למה לי רוב דופן ולפי זה אתי שפיר בפשיטות ה) ואית ספריס שלא גרסי רוב דופן שלא למה לי בתלתא ומשהו סגי והיא היא:

לאובלין ומצאו שיושב במבוי שאין לו אלא לחי אחד אמר לו בני עשה לחי אחר אמר לו וכי לסותמו אני צריך א"ל יסתם ומה בכך אמר רשב"ג לא נחלקו ב"ש וב"ה על מבוי שהוא פחות מארבע אמות שאינו צריך כלום על מה נחלקו על רחב מארבע אמות ועד עשר שב"ש אומרים לחי וקורה וב"ה אומרים או לחי או קורה קתני מיהת וכי לסותמו אני צריך אי אמרת בשלמא לחיין וקורה משום הכי אמר וכי לסותמו אני צריך אלא אי אמרת לחיין בלא קורה מאי לסותמו הכי קאמר וכי לסותמו בלחיין אני צריך אמר מר אמר רבן שמעון בן גמליאל לא נחלקו ב"ש וב"ה על מבוי שפחות מארבע אמות שאינו צריך כלום והא אנן תנן משום רבי ישמעאל אמר תלמיד אחד לפני ר"ע לא נחלקו ב"ש וב"ה על מבוי שהוא פחות מארבע אמות שהוא ניתר או בלחי או בקורה אמר רב אשי הכי קאמר אינו צריך לחי וקורה כב"ש ולא לחיין כר' אליעזר אלא או לחי או קורה בבית הלל וכמה אמר [ו] רב אחלי ואיתימא רב יחיאל א עד ארבעה אמר רב ששת אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב מודים חכמים לרבי אליעזר בפסי חצר ורב נחמן אמר הלכה כר' אליעזר בפסי חצר ס אמר רב נחמן בר יצחק מאן מודים ר' ג) הלכה מכלל דפליגי [מאן פליג עליה] רבנן דתניא ג) חצר ניתרת בפס אחד רבי אומר בשני פסין אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן חצר צריכה שני פסין אמר ליה רבי זירא לרבי אסי מי אמר רבי יוחנן הכי והא את הוא דאמרת משמיה דר' יוחנן פסי חצר צריכין שיהא בהן ד' וכי תימא ארבעה מכאן וארבעה מכאן והתני ד) רב אדא בר אבימי קמיה דרבי חנינא ואמרי לה קמיה דר' חנינא בר פפי קטנה בעשר וגדולה באחת עשרה כי סליק רבי ה) זירא מימי פרשה ב ברוח אחת בארבעה משתי רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן והדרתני (ו) **אדא** בר אבימי רבי היא וסבר לה כרבי יוסי אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל חצר ניתרת בפס אחד אמר ליה אביי לרב יוסף מי אמר שמואל הכי והא אמר שמואל לרב חנניה בר שילא תעביד עובדא אלא או ברוב דופן או בשני פסין אלא למה לי רוב דופן בפס ארבעה סגי וכי תימא מאי ברוב דופן בדופן שבעה דבארבעה הוה ליה רוב דופן למה לי ארבעה בשלשה ומשהו סגי דהא אמר רב אחלי ואיתימא רב יחיאל עד ארבעה איבעית אימא כאן בחצר כאן במבוי ואיבעית אימא דרב אחלי גופיה תנאי היא תנו רבנן ד לשון ים הנכנס לחצר אין ממלאין הימנו בשבת אלא אם כן יש לו מחיצה גבוה י' טפחים בד"א שפירצתו ביותר מעשרה אבל עשרה אין צריך כלום ממלא הוא דלא ממלאינן הא טלטולי מטלטלינן והא נפרצה חצר במלואה למקום האסור לה הכא

נפסי חצר. ומקשה דגבי מבוי נקט לשון לחי וגבי חלר נקט לשון פס נכוולה שמעמת לף על גב דשניהס משמו:

ורב נחמן אמר הלכה בר' **אליעזר בפסי חצר.** ומה ללא קאמר הלכה כרבי בפסי חלר דהא קבר כרבי אליעזר דקאמרינן ומודים חכמים דיינו רבי לר' אליעזר והוה ניחא דלחייו ליירי בחלר שלא [ללא] ד) דניחא ליה למנקט ר' אליעזר שמזכר במשנתנו ולריך לומר דרבי ורבנן בחלר מרובעת פליגי דלרבנן סגי להו בפס משהו ולרבי לריך שני פסין של שני משהויין דלי בעלמה יתר על רחבה פליגי קשיל דרב נחמן מדרב נחמן דהכא פסיק כרבי ונסוף שמעתא קאמר רב נחמן נקיטינן דחלר שלרכה יתר על רחבה ניחלת בלחי משהו שלא ולחי במרובע פליגי ולריך שני פסין של שני משהויין או בפס אחד של מרובעת כדלאמר רב נחמן בסוף שמעתא דחלר מרובעת ניחלת בפס מרובעת ולא בפילוש הקונטרס שפירש בסמוך מרוח אחת דד' משתי רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן והדרתני דלרבנן סגי בפס אחד ומשהו כדפירישנו שלא כרבי אחי דהכי הילכתא: **ורבי תימא בדופן שבעה דבארבעה הוי רוב דופן.** והשתא מי נקט מרובעה לא הוי משמיענו חדוש יותר מבדוב דופן דלדרבה השתא דנקט בדוב דופן הוי רבותא טפי דלאו"ג שלא הוי מרובעה סגי הואיל ואיכא רוב דופן למה לי מרובעה פירוש למה לטעיה להלריך מרובעה כשלשה ומשהו סגי דהשתא שלא הוי לריך לפילו רוב דופן כיון שנתמעטו החוין מהרובעה ויש ספריס דגרסי למה לי רוב דופן ולפי זה אתי שפיר בפשיטות ה) ואית ספריס שלא גרסי רוב דופן שלא למה לי בתלתא ומשהו סגי והיא היא:

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין יב.

טפחים לריך לחי אבל בפחות מארבעה אינו לריך כלום: נפסי חצר. אס נפרלה למקום האסור לה לריכה שיור משני לידיה: **מאן מודים.** דקאמר ר' ירמיה רבי. ומאי הלכתא דקאמר רב נחמן דמשמע מכלל דפליגי אף נפסי חצר: **מאן פליג עליה רבנן.** בני מחלוקתו של רבי: **וגדולה בפחות עשרה.** לליכא ללא שלשה מכאן ושלשה מכאן וקתני גדולה מותרת: **מימי.** עלה מן היס: **רבי היא ונסבר לה כר' יוסי.** דלאמר[ו] לחי רחב שלשה טפחים נעי ורבי יוחנן מליבא דרבנן קאמר דסס דקאמרי רבנן מרובעה טפחים הוא ובשני רוחות סגי בשני משהויין: **נשון יס שנכנס לחצר הוא.** ופרנו הדופן במלואו: **ולא מלרוסה אלא פס אחד.** ברחס הכותל ומותר למלואת מן הים לפיס ממקום הממיכה ולא מהרינן קו ממלא מכהמלית לרשות היחיד: **שהקילו חכמים בימים.** למלואת מהן ע"י תיקון כל שהוא: **לדבעא מיניה רבי.** מלמע יס להקל בימים [מה] שאין [כן] במקום אחר. להכי נקט מורבה דלריכה להיות סס מחיות תלויות: **אלא בימים.** כגון גוזטרא שהיא למעלה מן הים בפרק כילד משתתפין (לקמן ד' פז:): **מכל מקום.** דשמואל דאמר שקיל: **פירוש.** לדשמואל הלי דקאמר בפס אחד היינו מרובעה טפחים והלי דקאמר שני פסים בקטנים כל דהו: **נשלשה ומשהו סגי.** לחיעטיו מרובעה ותו לא בעי מידי: **דסא אמר רב אחלאי.** לעיל דפחות מרובעה לא לריך כלום: **לאן נאחא.** חלר מרובע או לאחו יותר מלרכו אע"ג לחיעטיו מרובעה לא סגי בהכי: **מבוי.** מרובע יותר על רחבו: **דרב אחלאי פליגי היא.** לקמן (ד) מפרש להו ולייבא למיקס עלה למילתא הילכך בעיון רוב הדופן עומד: **שנכנס לחצר.** דרך פילתה הכותל וכשלא נפרן במלואו עסקינן מדשמפליג בשלשה ליותר מעשרה: **אלא סס כן.** עכו מחיצה לגדול פילתה כותל החלר עד עשרה: **אבל עשרה אין לריך לכום.** שהרי יש שיור מכאן ומכאן: **מימנא הוא דלא ממלאינן.** משום דמטלטל מכרמלית לרשות היחיד: **סא טלטולי מטלטלינן.** בהלי חלר: **במלואה.** לאו דווקא אלא כל יותר מעשרה קרי ליה מלואה:

למה לי רוב דופן בפס ארבעה סגי וכי תימא מאי ברוב דופן בדופן שבעה דבארבעה הוה ליה רוב דופן למה לי ארבעה בשלשה ומשהו סגי דהא אמר רב אחלי ואיתימא רב יחיאל עד ארבעה איבעית אימא כאן בחצר כאן במבוי ואיבעית אימא דרב אחלי גופיה תנאי היא תנו רבנן ד לשון ים הנכנס לחצר אין ממלאין הימנו בשבת אלא אם כן יש לו מחיצה גבוה י' טפחים בד"א שפירצתו ביותר מעשרה אבל עשרה אין צריך כלום ממלא הוא דלא ממלאינן הא טלטולי מטלטלינן והא נפרצה חצר במלואה למקום האסור לה הכא

גמ' א"ר נחמן בר יצחק מאן מודים. עי' ניטין דף לף ע"ב תד"ה מנא ללא ל"ל. ולקמן דף מג ע"ב תד"ה ימיב ולקמן דף יח ע"ב תד"ה מתקיף:

חצר ניתרת בפס אחד. אס נפרלה לריס"ל ומשמיר בס נפרלה לריס"ל ומשמיר בס מלד אחד מותרת, ובשלמן הפיללה יותר מעשר עסקינן, לפי יותר מעשר לא מהני ליה ממיכה להלי חלר (לעיל י.). קטנה בעשר וגדולה באחת עשרה. שלין גדולה ללא עולפת על הקטנה ללא לחס אחת, כגון שלשה טפחים לכאן ושלשה טפחים לכאן (לעיל ט:). בדורא דרעותא. כפר ויועים (לעיל ז:). מחיצה תלויה מהו שתתיר בהורבה. שלרך לסיות בה ממיכות שנפלו ממתיקן וקיימות מלמעלה וחלויות, מהו שתתיר לטלטול בחורבה ללא תהא כפרוכה לריס"ל (שבת קא.). אלא במים. כגון גוחטרא שהיא למעלה מן הים דתנן (לקמן פז:) דעושה ממיכה תלויה סביב וממלא, וכן כור שבין שתי חלרות וחלקו ממיכה תלויה מלמעלה ממלא זה מכאן וזה מכאן ועע"פ שלא עירבו (שבת קא:).

(ה) גמ' והא דתני רב אחא בר אחיניה: (ב) שם דעובדא הוה בדורא דלרעותא: (ג) רש"י ד"ה דלרבנן: (ד) ד"ה דרב אחלי וכו' לקמן. נ"ב ברים דף יג:

א' רבן שמעון בן גמ' לא נחלקו בית שמאי ובית הילל על מבוי שהוא פחות מד' אמות שאין צריך לשום. איני והא תנן משום ר' ישמעאל אמר תלמיד אחד לא נחלקו בית שמאי ובית הילל על פחות מד' אמות שהוא או בלחי או בקורה. ופריק רב אשי דרבן שמעון בן גמליאל הכי קתני אינו צריך לחיים כר' אליעזר ולא לחי וקורה כבית שמאי, אלא או לחי או קורה כבית הילל. למטה עד כמה. אחלי ואי תימא רב (יהואל) [אחלי] עד ארבעה. פי' מבוי שהוא רחב מארבע(ה) אמות ולמעלה צריך לחי (או) [ו]קורה עד עשר אמות. אבל למטה מד' אמות עד ד' טפחים צריך לחי או קורה. אבל אם פתחו של מבוי רחבו מארבעה טפחים ולמטה אין צריך לא לחי ולא קורה אלא מותר בולא כלום. סוגיין דכי היכי דמצריך ר' אליעזר במבוי לחיים הכי נמי מצריך לחצר שני פסין. ואמר רב נחמן בר יצחק מאן מודים לר' אליעזר בפסי החצר [רבי], ומאן חולקין עליו רבנן. דתניא חצר ניתרת בפס אחד, רבי אומר בשני פסין. א"ר אסי א"ר יוחנן חצר צריכה שני פסין, ואסיקנא, שני פסין בשני רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן, מצד אחד צריך פס ארבעה. והא דתני איבומי חצר קטנה בעשר דמצריך שני פסין, וסבר לה כר' יוסי דאמר לחיים שאמרו רחבן שלשה טפחים, שצריך לחי שלשה מיכן ולחי שלשה מיכן, הרי אמה שעודפת הגדולה על הקטנה. הא דאמר שמואל חצר ניתרת בפס אחד, אסיקנא עובדא הוה בדורא דרעותא בלשון ים שנכנס לחצר ולא אצרכה רב יהודה אלא פס אחד משום קל הוא שהקילו חכמים במים. אמר רב פפא קשיא לי הא דא"ל שמואל לרב חנניה בר שילא את לא תעביד עובדא, אלא או ברוב דופן או בב' פסין. למה לן רוב דופן פס ארבעה סגיא, וכי תימא הכא בחצר שהיא שבעה עסיקינן ועבד ארבעה ושבק תלתא, הא עביד פס ארבעה. והא דתני איבומי חצר קטנה בעשר וגדולה בי"א, אוקימנא לר' דמצריך שני פסין, וסבר לה כר' יוסי דאמר לחיים שאמרו רחבן שלשה טפחים, שצריך לחי שלשה מיכן ולחי שלשה מיכן, הרי אמה שעודפת הגדולה על הקטנה. הא דאמר שמואל חצר ניתרת בפס אחד, אסיקנא עובדא הוה בדורא דרעותא בלשון ים שנכנס לחצר ולא אצרכה רב יהודה אלא פס אחד משום קל הוא שהקילו חכמים במים. אמר רב פפא קשיא לי הא דא"ל שמואל לרב חנניה בר שילא את לא תעביד עובדא, אלא או ברוב דופן או בב' פסין. למה לן רוב דופן פס ארבעה סגיא, וכי תימא הכא בחצר שהיא שבעה עסיקינן ועבד ארבעה ושבק תלתא, הא עביד

והאי דתני אדא בר איבומי רבי היא סבר לה כר' יוסי. הוא שאמרה ר' יוסי במשנה בשביל הלחיים רחבן ג' שכבר פירשנוהו.

תלתא ו) ושבק ארבעה לא, והאמר אהלי ואי תימא רב אהלי עד ארבעה. ושנינן הא דרב אהלי תנאי היא. איבעית אימ' מילי דחלר לחוד מילי דמבוי לחוד, כלומר כי אמר רב אהלי במבוי אבל בחצר לא. ת"ר לשון ים שנכנס לחצר אין ממלאין הימנו בשבת אא"כ עשו לה מחיצה גבוה עשרה טפחים, במ' דברי' אמו' ביתר מעשר אבל בעשר אין צריך כלום. ואקשינן בלשון ים דאסיר הא בחצר שרי לטלטולי, והרי נפרצה החצר למקום האסור לה.

ו) ומשהו ושבק פמות ד' לף. כ"ס לפי הגוסמא נגמ' שלפנינו.